

ВАСИЛЪ ЛЕВСКИ

Най-голѣмиятъ, най-смѣлиятъ и легендаренъ апостолъ на българската свобода е Левски. Седемъ години той обикаля България по села и градове и буди заспалитѣ.

Левски нѣмаше свой домъ, цѣла България бѣше неговъ домъ. Той нѣмаше роднини, цѣлиятъ български родъ му бѣше роднина.

Левски се родилъ въ балканския градецъ Карлово. Майка му, бедна вдовица, нѣмала срѣдства да изучи едничкото си чедо. И дала малкия Василъ прислужникъ въ единъ манастиръ. Тамъ той научилъ да чете и пише. Научилъ и най-голѣмата наука — да обича България. И когато порастналъ, той хвърлил калугерското расо и тръгналъ да проповѣдва бунтъ и свобода!

Турцитѣ го търсили подъ дърво и камъкъ, но той, и въ най-труднитѣ минути, се изплъзвалъ изъ ржцетѣ имъ, преоблѣченъ ту като селянинъ, ту като вжглищаръ, ту като турчинъ.

Най-после той билъ предаденъ и уловенъ. Осждали го и го обесили на 6 февруарий 1873 година въ София, гдето има издигнатъ паметникъ.

Левски умрѣ за свободата на родината си. Умрѣ той, но неговото дѣло и неговиятъ духъ останаха живи. Изъ тѣхъ изгрѣ като ясно слънце свободата на България.

ОБЕСВАНЕ НА ВАСИЛЪ ЛЕВСКИ

О, майко моя, родино мила,
защо тѣй жално, тѣй милно плачешъ?
Гарване, и ти, птицо проклета,
на чий гробъ тамъ тѣй грозно грачешъ?
Охъ, зная, зная, ти плачешъ, майко,
затуй, че ти си черна робиня,
затуй, че твоя свещенъ гласъ, майко,
е гласъ безъ помощъ, гласъ въвъ пустиня.
Плачи, тамъ близо край градъ София
стърчи, азъ видѣхъ, черно бесило!
И твой единъ синъ, Българо,
виси на него съ страшна сила.
Гарвана грачи, грозно зловѣщо,
псета и вълци виятъ въ полето,
старци се молятъ Богу горещо,
женитѣ плачатъ, пищятъ децата.
Зимата пѣе своята зла пѣсень,
вихрове гонятъ търне въ полето.
И студъ, и мразъ, и плачъ безъ надежда,
навѣватъ на тебъ скръбъ на сърдцето.

Христо Ботевъ